Emil DUMEA

Zile de Paște în Spania - 2013

Din școala generală, peninsula iberică a reprezentat una din curiozitățile mele mai ales la geografie, iar mai târziu, din anii de liceu sau de facultate mi-o amintesc din ilustrațiile curioase, ca forme de relief, ale unor scrieri ale lui Cervantes sau ale altor mari literați spanioli. Vizual, obișnuit cu peisajul din regiunea mea natală, adică o lungă câmpie străbătută de râul Siret, și cu dealurile învecinate spre Săbăoani sau Buruienești, nu puteam pricepe nicicum toate acele dealuri golașe, aride, înguste, cu urcușuri și coborâșuri abrupte care mi se păreau ca niște cucuie pe capul uriaș al unei țări numită Spania. Mai târziu, cunoștințele mele s-au îmbogățit substanțial de la istorie, iar ca o încoronare a aprecierii deosebite pe care am început să o port pentru acest popor, filmul *Cidul* a fost cireașa de pe tort care m-a făcut să cred că acest popor are o măreție și o putere capabile să înfrângă Semiluna și să o alunge înapoi peste Gibraltar. Impresionantă este puterea acestui popor care a avut cel mai mare imperiu colonial de pe glob.

De la background-ul istorico-literar și fantezist din mintea mea, în aceste zile am avut ocazia să cobor cu picioarele pe pământ, după un zbor comod cu wizzair, în țara în care m-am simțit minunat acum aproape patru ani, prima dată când am luat contactul real, fizic cu o țară și un popor care m-au impresionat de la bun început. Întorcându-mă în țară, după scurta vacanță de Paște, încerc să aștern în aceste rânduri câte ceva din ceea ce am în inimă și în minte.

Părintele Ioan Jicmon

Părintele Ioan Jicmon, zis John (se pronunță englezește, adică Gion) care se îngrijește de catolicii români din Zaragoza, m-a invitat să vin aici și să-i dau o mână de ajutor de sărbători, mai ales pentru a-i spovedi pe enoriașii săi, el fiind destul de

ocupat cu alte probleme liturgice și de organizare a sărbătorilor de Paște. Bineînțeles că am răspuns pozitiv acestei invitații, mai ales că mai fusesem odată, de Crăciun, acum patru ani, invitat fiind atunci de părintele Paul Budău, care acum îi are în grijă pe catolicii români din Padova, făcând o rocadă cu părintele Jicmon, care timp de nouă ani se îngrijise el de comunitatea catolică română de acolo, predându-i ștafeta acum aproape doi ani părintelui Budău.

L-am regăsit pe părintele Jicmon așa cum îl știu dintotdeauna, senin și cu un râs spontan și debordant, decis și clar în ceea ce face, o persoană în prezența căreia te simți bine și cu chef de viață. M-a cazat în apartamentul primit în chirie de la dieceza de aici, unde a locuit și părintele Budău. Ca și acum patru ani, m-am întrebat de ce oare spaniolii au construit apartamente cu holuri atât de înguste și camere așa de mici. Mă întreb cum se simte o familie într-o astfel de locuință unde mereu te freci de celălalt, dacă îl întâlnești pe hol, iar pe vecini îi auzi ca și cum ar locui în cameră cu tine. Am văzut însă și blocuri și apartamente noi, cu spații mult mai generoase, dar aici totul este foarte îngust, ceea ce nu m-a împiedicat însă chiar deloc să mă simt foarte bine.

Procesiuni în Săptămâna Sfântă

Ajuns aici în Joia Sfântă, dimineață, după ce îmi las bagajul, John îmi propune să ieșim în oraș pentru a vedea procesiunile specifice din Saptămâna Sfântă, procesiuni pe care le întâlnești doar în Spania. Istoria acestor forme de pietate, de religiozitate populară tipic spaniolă începe în Evul Mediu și sunt expresia dorinței credincioșilor laici și clerici de a-și manifesta public păcătoșenia, dar și pocăință, întoarcerea la Dumnezeu. Oamenii își acoperă fața și umerii cu o glugă care le lasă liberă doar privirea. Forma acestor căciuli țuguiete, căci nu știu cum să le numesc, îmi aduce aminte de costumația mascaților din Ku-Klux-Clan. Mantia neagră coboară până la călcâie. Deci, corpul este acoperit în întregime, iar căciula țuguiată mă duce cu gândul și la costumații de Halloween. Membrii unei astfel de confraternități sunt împărțiți pe grupuri conduse de o persoană care poartă în mână un baston și prin semne discrete, coordonează activitatea grupului. Majoritatea sunt adulți, la care se adaugă și copii,

aceştia însă nu au faţa acoperită. Mă gândesc că sunt nevinovaţi şi nu trebuie să poarte această glugă de pocăinţă. Majoritatea confraternităţilor poartă veşminte negre, dar am văzut şi confraternităţi îmbrăcate în verde, de exemplu. Sunt apoi confraternităţi formate pe jumătate din femei, îmbrăcate tot în negru, toate cu rozariul în mână şi purtând pe cap un văl negru, foarte frumos lucrat. În mijlocul fiecărei confraternităţi se găseşte un car alegoric pe care tronează Cristos suferind, fie pe lemnul crucii, fie biciuit şi batojocorât. Vase cu tămâie şi alte arome însoţesc acest monument sacru şi îl incenzează pe Cristos suferind sau mort pe cruce. Personaje prezente în pătimirile Domnului sunt prezente şi ele, în mărime naturală şi trebuie să spun că impresia creată asupra mulţimii este foarte puternică. Am văzut multe persoane cu lacrimi în ochi, şi toţi privesc tăcuţi şi reculeşi o astfel de procesiune.

Ce te pătrunde până în adâncul inimii este nu doar Cristos cel suferind, cât mai mult sunetul sumbru, puternic, sacadat, continuu al tobelor pe care membrii confraternităţilor le poartă legate de gât cu o curea negră din piele. Am văzut membri ai confraternităţii desculţi şi mi-am zis că motivul pentru care cel puţin câteva ore merg aşa pe străzile reci ale oraşului nu poate fi decât unul de profundă căinţă şi dorinţă de convertire. Bătutul tobelor este o adevărată artă, exersată îndelung de toţi cu mult timp înainte. Am aflat că nu-i chiar aşa simplu să faci parte dintr-o astfel de confraternitate. Fiecare cotizează cu o anumită sumă, îşi procură costumaţia, participă regulat la repetiţii şi alte activităţi, ia totul în serios, căci aceste procesiuni nu reprezintă o simplă manifestare de stradă, ci au o semnificaţie religioasă şi culturală, iar spaniolii sunt profund convinşi de toate acestea. I-am privit cu multă atenţie şi am constatat că totul se desfăşoară perfect. Chiar dacă mulţi dintre spanioli nu mai sunt creştini practicanţi, totuşi chemarea la pocăinţă şi convertire pe care ţi-o transmit aceste procesiuni cred că ajunge în inima majorităţii celor care participă la ele. Sunetul sobru al tobelor îţi răscoleşte cele mai adânci unghere ale inimii şi te îndeamnă la pocăinţă şi întoarcere la Domnul. Şi, ridicându-ţi privirea de la cei care bat tobele spre Cristos cel răstignit, mesajul pe care ţi-l transmite este clar şi fără replică: omule, pocăieşte-te şi întoarce-te la Domnul Dumnezeul tău care suferă pentru tine!

Procesiunile acestea mai sunt legate și de istoria bună și rea a închiziției, căci fenomenul inchizitorial nu trebuie redus doar la tortură și intoleranță religioasă. Păcătoșii și ereticii ajunși pe mâna inchizitorilor erau îmbrăcați ca și cei de acum, iar pe spate purtau un carton pe care erau scrise păcatele lor și pocăința pe care o aveau de îndeplinit. Și așa erau purtați pe străzi și în piețe, pentru ca toți să-și dea seama că trebuie să trăiască în dreapta credință și în desăvârșită supunere față de autoritatea Bisericii. În caz contrar, îi aștepta pocăința publică și tot felul de pedepse care puteau culmina cu cea capitală. Și nu întâmplător multe procesiuni din această săptămână sfântă încep din Piața Justiției unde cândva erau arși pe rug păcătoșii și ereticii reclacitranți. M-au trecut fiorii trecând prin această piață în care tronează o biserică impunătoare în stil baroc dedicată sf. Maria Magdalena, păcătoasa convertită.

Începând de joi și până duminică, am văzut multe astfel de procesiuni de păcăință, organizate în cele mai mici detalii, protejate și dirijate de poliția orașului și la care asistă, cred, toată suflarea orașului. In toată săpătămâna sfântă, sunetul tobelor se aude în oraș, mai ales în zonele centrale, dominate de bazilica dedicată Fecioarei Maria de Pilar, unul din cele mai importante sanctuare ale Spaniei. Spania, profund laică, are și o îndelungată și adânc înrădăcinată istorie religioasă, tipic spaniolă, pe care nu o poți înțelege doar din lectură sau istorisirile altora, ci este de preferat să vii aici și să încerci să te cufunzi în cultura acestui popor nobil. In duminica învierii am avut din nou ocazia să văd o astfel de procesiune, dar de această dată, cu totul altfel. Membrii confraternității nu mai sunt îmbrăcați în negru, dar în albastru, și mulți dintre ei nu mai poartă tobe enorme, ci au în mână o garoafă albă. Unii au tobe, dar sunetul lor nu mai este sumbru, grav și apăsător. Acum toba sună a bucurie, sărbătoare, veselie. Iar în mijlocul procesiunii nu mai este Isus răstignit, ci înviat, glorios. Este o procesiune care te înseninează, îți trezește nu lacrimi de pocăință, ci de bucurie. Spaniolii, prin religiozitatea și teatralismul lor, sunt unici. Nu cred că voi putea uita vreodată aceste procesiuni care simbolizează spiritul unui popor de la care ai ce învăța și, poate, mai mult, admira.

Catolici moldoveni la Zaragoza

Procesiunile au reprezentat marea mea surpriză în această vizită, dar scopul meu aici a fost unul de cu totul altă natură, şi anume acela de a-i ajuta pe credincioşii catolici să sărbătorească cu suflete curate sărbătoarea Paştelui. M-a surprins plăcut să constat că acum ei celebrează într-o altă biserică, nouă, Sfânta Maria, Mama Bisericii. Intrând într-însa, m-au surprins nu atât arhitectura ei modernă, cât mai mult mozaicurile din prezbiter şi din lateralele acestuia, operă recentă a renumitului artist preot, pictor şi mozaicar, Marko Ivan Rupnik, cu care am avut privilegiul să locuiesc împreună timp de trei luni la Centrul Aletti, din Roma, în anul 1997. Mozaicurile sunt nimic altceva decât o cateheză biblico-liturgică în centrul căreia este Marele Preot, Isus Cristos. Pentru cine are ceva cunoştinţe de artă sacră, pictură sau mozaic, Rupnik nu mai este o noutate, căci arta lui este inconfundabilă, şi ceea ce-l reprezintă este mai ales o anumită nuanţă de culoare roşie şi auriu. Sau, cel puţin, aşa l-am perceput eu.

Aici se adună comunitatea catolică română în fiecare duminică şi sărbătoare pentru a participa la cultul divin, iar în sălile alăturate bisericii au posibilitatea să se întrunească, să discute între ei, să sărbătorească diferite evenimente. John îmi spune cu vădită mulţumire că preoţii spanioli de care depinde acest lăcaş de cult au fost şi sunt total deschişi şi disponibili în a răspunde cerinţelor comunităţii române. Şi credincioşii îmi spun că sunt foarte mulţumiţi aici şi le citesc bucuria pe chipuri. Sunt aprox. 600 de catolici români în această comunitate, cei mai mulţi provenind din parohiile Pildeşti şi Gherăeşti. Majoritatea s-au spovedit şi aceasta a fost marea mea bucurie, să-i văd împărtăşindu-se aproape toţi. Îţi creşte inima într-un asemenea moment de mare înălţime spirituală! La fel am simţit văzând şi mulţi copii, frumos îmbrăcaţi, curăţei, chiar cocheţi, ca şi mamele lor. Şi corul este la înălţime, iar tânărul Gălăţanu susţine cântecele, cântând la orgă. Am întâlnit mai mulţi spanioli care mi-au declarat că îi admiră pe români pentru cât de uniţi şi activi sunt la biserică, unde cântă din toată inima, ceea ce în comunităţile lor nu prea se mai întâmplă. Părintele John, deşi activează şi într-o parohie spaniolă, iar în două zile merge la cimitir pentru a oficia liturgia pentru defuncţi, continuă cu mult zel activitea pastorală a înaintaşului său, iar acest lucru îl sesizezi uşor. Este unul care îi înţelege pe enoriaşii săi, le este foarte

apropiat nu numai ca preot, dar şi ca om, sensibil la multele probleme cu care ei se confruntă aici.

În vizitele pe care le-am făcut la câteva familii, ca şi în alte discuţii, am avut şi eu ocazia să îmi dau seama încă o dată că viaţa multor români de aici nu-i deloc uşoară. Lipsa sau nesiguranţa locului de muncă, dificultăţile acomodării într-o ţară străină, ruperea de locurile natale, faptul că un soţ este într-un loc iar altul în alt loc, toate acestea fac viaţa acestor oameni destul de grea şi plină de riscuri. Ascultându-le păsurile şi problemele, pe care nu mi le spuneau plângând sau condamnând pe nu ştiu cine, mă întrebam dacă eu în faţa dificultăţilor aş fi la fel de senin. Of, am văzut şi auzit atâţia preoţi sau seminarişti plângându-se şi condamnând păcatele altora, sau lamentându-se de nu ştiu ce suferinţe proprii, încât mă întreb: De fapt, în faţa necazurilor şi a dificultăţilor, cine este mai puternic, un cleric sau un laic? Fără a cădea în greşeala gravă a generalizării, pot spune că sunt destul de mulţi laici mai demni, din acest punct de vedere, decât unii clerici. Imi dau seama încă o dată că demnitatea şi sfinţenia, ca şi Duhul Sfânt care le animă, sunt prezente în Biserica lui Dumnezeu în măsură egală peste tot, indiferent de treapta pe care cineva se află sau crede că se află.

Cred că este tare important ca preoţii să-şi reamintească mai des ceea ce le-a spus episcopul când i-a consacrat: ”Primeşte cartea Sfintei Evanghelii şi ia aminte ca ceea ce citeşti, să crezi, ceea ce crezi să predici, iar ceea ce predici, să practici”. Fiecare dintre aceşti catolici reprezintă o istorie, iar unele din istoriile lor sunt demne de a fi cunoscute de toţi. Din punct de vedere material, preoţii au o existenţă asigurată, ca şi seminariştii, de altfel. Acesta reprezintă un avantaj foarte mare pentru ei (şi pentru mine, căci şi eu sunt preot), lăsâdu-i liberi pentru munca apostolică. Pe de altă parte, asigurarea materială, ca şi micile favoruri sau privilegii pe care le au, îi poate înstrăina de situaţia reală în care trăiesc oamenii şi poate crea în ei un spirit de comoditate şi de mici burghezi care vor să fie serviţi. Cunoscându-i pe aceşti laici, cum am spus deja, nu generalizez şi nici nu urc pe soclu pe nimeni, poţi afirma că totuşi în lumea aceasta mai există iubire, spirit de sacrificiu, demnitate, noblețe

sufletească. Asta am întrezărit din acest nou contact cu comunitatea catolică română din Zaragoza.

Cei mai mulţi sunt oameni simpli, cu studii medii, proveniţi din sate de ţărani, dar sunt destoinici şi decişi să-şi realizeze un viitor, dacă nu pentru ei, cel puţin pentru copiii lor. Aceştia s-au înscris la şcolile de aici şi s-au integrat foarte bine între spanioli. Pentru ei, România a devenit o ţară de vizitat, căci patria lor este Spania. Nu se ştie însă dacă nu cumva părinţii, nemaiputând rămâne aici, să nu-i aducă din nou în România, spulberându-le astfel visul de a-şi trăi viaţa într-o ţară mult mai civilizată şi mai dezvoltată economic decât ţara părinţilor lor. Deocamdată, viitorul este nesigur, atât pentru copii, cât şi pentru părinţii lor. Iar în aceşti ultimi ani, criza economică generală face şi mai grea şi mai nesigură viaţa acestor oameni. Am întâlnit multe familii în care doar unul dintre soţi lucrează şi cu banii pe care-i câştigă trebuie să plătească chiria locuinţei şi să se întreţină pe ei şi pe copiii lor, ceea ce nu-i deloc uşor. Sunt multe cazuri când, din acest motiv, nemaiputând face faţă costului ridicat al vieţii, de obicei mama îşi ia copiii şi se întoarce în ţară, în casa pe care şi-au construit-o sau pe lângă părinţi, iar soţul rămâne singur, se asociază şi el pe lângă vreun frate, soră, rudă, iar din banii pe care-i câştigă trimite acasă la familie, sau încearcă să finalizeze construcţia casei. Îşi pun însă întrebarea: Dacă în România, locul de muncă este şi mai greu de găsit decât în Spania, de ce ne-am construit casă acolo, şi încă o casă prea mare?

Acestea sunt situaţii concrete ale vieţii acestor oameni, iar preotul ce poate face? Ce poate face Biserica pentru multele milioane de credincioşi care trăiesc în astfel de situaţii, uneori dramatice? Poate că unii preoţi sunt prea grăbiţi în a condamna păcatele de infidelitate matrimonială sau de scădere a practicii religioase în rândul acestor credincioşi, dar nu ştiu dacă sunt la fel de grăbiţi în a se solidariza cu cauza lor, cu condiţia lor de emigranţi, cu nesiguranţa vieţii în care trăiesc. Pentru mulţi dintre aceşti laici, însă, care nu ştiu dacă vor mai avea un serviciu luna viitoare, orice ban este calculat de multe ori înainte de a fi cheltuit, iar dacă îşi pierd locul de muncă, procurarea pâinii cea de toate zilele devine o grea problemă. Ce am mai apreciat apoi

la catolicii români de aici, este dragostea pe care o au pentru păstorul lor. Dacă acesta nu are într-o zi ce să mănânce, poate să apeleze la un credincios al său şi acesta îl va primi la masă şi va împărţi totul cu el. Turma îşi iubeşte păstorul, ştie că este singur acolo unde locuieşte şi nu-l lasă să sufere de foame. Este minunat acest lucru, edificator chiar pentru ceea ce se numeşte comunitate creştină, care are totul în comun. Părintele John îşi pregăteşte de mâncare şi am impresia că nu are o listă de meniuri prea variată, el face curăţenie, spală şi-şi calcă hainele, şi chiar o face cu bucurie.

Ce am mai apreciat apoi aici este faptul că preoţii, pentru credincioşii lor, organizează pelerinaje la marile sanctuare de la Lourdes, Fatima sau Santiago de Compostela, ocazii unice pentru mulţi dintre ei de întărire a credinţei şi de înălţare sufletească. Din cotidianul nesigur şi stresant al vieţii lor, pelerinajele sunt atât de binevenite pentru ei, o ocazie de a mai ieşi din greutăţile zilnice şi a respira puţin aer de libertate interioară şi exterioară. Când se întorc acasă, au alt elan şi puteri proaspete pentru a merge mai departe pe drumul lor, cu mai mult spor şi cu sufletul mai senin.

Cu siguranţă, sunt multe alte aspecte frumoase, edificatoare în comunitatea catolică română de la Zaragoza, iar părintele John poate spune multe. Eu am scris aici doar câteva care mi-au sărit în ochi, mai evidente pentru mine, în prea puţinele zile petrecute în acest frumos oraş de pe Ebro, cu simbolul său, sanctuarul dedicat Fecioarei de pe Pilar. Acum, din cauza ploilor abundente, râul este la cota de avarie. Ca şi data trecută, şi acum acesta a fost primul loc în care am dorit să ajung, pentru a săruta stâlpul de pe care, conform tradiţiei, Fecioara Maria i-a apărut apostolului Iacob, încurajându-l să meargă mai departe în activitatea lui de evaghelizare. Părintele John mi-a spus însă că acest stâlp este venerat şi ca cel de care a fost legat şi flagelat Isus Cristos. Oricare ar fi adevărul istoric, cert este că La Virgen del Pilar este pentru spanioli unul din cele mai importante sanctuare şi un simbol al culturii şi istoriei acestui popor, iar sărbătoarea naţională a Spaniei, cea a hispanităţii (12 octombrie, când Columb a ajuns în America) coincide cu hramul acestui sanctuar. Chiar dacă Spania, ca şi multe alte ţări occidentale, este profund laicizată, istoria şi cultura ei sunt strâns ancorate în spiritualitatea creştină proprie. Spiritul religios, religiozitatea în sine

le consider un pilon al unei societăți complete și democratice. Curentele laiciste nu au dreptul să condamne gândirea religioasă, la fel cum Biserica nu trebuie să ostracizeze laicismul. Acesta are, în cele temporare, propria autonomie care nu reprezintă o concesie făcută lumii de către vreo instanța religioasă, ci un drept natural al omului.

Poate că exagerez, dar mă întreb dacă poate exista cu adevărat și în totalitate un om laic, complet rupt de Dumnezeu, de transcendent. Inclin să cred că nu, deoarece dincolo de progresul material și de civilizație, inima și conștiința omului au unghere ascunse, mici mistere care nu pot fi luminate și dezlegate, înțelese doar prin psihanaliză, ci în fața unui duhovnic înțelept sau într-o biserică. Mai mult decât aceasta, cred că omul este o imagine încarnată a lui Dumnezeu, iar sufletul său nemuritor este o ”părticică” din divinitate. Omul nu se poate înțelege și regăsi fără Isus Cristos, Dumnezeul făcut om. Homo laicus, cu propria lui autonomie, nu își poate permite să fie rupt de homo religiosus. Cred că societatea de mâine, cea spaniolă sau oricare alta, poate să fie una a înțelegerii amiabile dintre sacru și profan. Dar pentru ca sacrul să fie mai credibil, este nevoie ca instituția bisericii să fie mai aproape de ”profanul” în care trăiesc și catolicii noștri de la Zaragoza, căci ea nu poate spune că-l iubeşte pe Dumnezeu pe care nu-l vede, dacă nu-l iubeşte pe fratele suferind pe care îl vede. Dacă nu va fi așa, ea se va înstrăina de acești oameni, iar ei vor privi biserica la fel ca pe o instituție alături de multe altele, de serviciile căreia eventual vor mai avea nevoie în anumite momente ale vieții, ca de un simplu ornament care să le facă sărbătoarea mai frumoasă sau durerea mai ușor de suportat.

Sanctuarul de la Montserrat

Luni, după Paște, după celebrarea Sf. Liturghii și masa luată împreună cu pr. John și Felix Măriuț la familia Gălățanu, am plecat cu trenul la Barcelona, iar de acolo cu un tren local la o familie originară din Pildești, care locuiește într-un sat Els Monjos. A doua zi, dis-de-dimineață am ajuns la o familie de spanioli care le-au fost nași la căsătorie, și împreună am mers la Montserrat, sanctuarul la care de mult am dorit să ajung. Situat la o altitudine de peste 700 de metri, într-o climă mediteraneană, complexul monastic benedictin de aici își are originile în primul mileniu, când spre

anul 880 statuia Sfintei Fecioare a fost descoperită într-o grotă din munții de aici. Prima atestare documentară clară a centrului spiritual monastic Montserrat este din anul 888. În secolul următor sunt menționate mai multe capele în care se rugau eremiții ce-și duceau viața în sălbătăcia acestor locuri, trăind în mortificare, rugăciune și cultul adus lui Dumnezeu și Sf. Fecioare Maria, a cărei statuie, cea de astăzi, este documentată în secolul al XII-lea. În anul 1493, un călugăr de aici îl însoțește pe exploratorul Cristofor Columb în America, iar una din insulele Antilelor, unde aceștia au ajuns, primește denumirea de Montserrat. Sf. Ignațiu de Loyola vine aici ca pelerin, iar în sanctuar se păstrează un facsimil al spadei la care el a renunțat pentru a deveni cavalerul spiritual al lui Cristos. Centrul monastic de aici s-a bucurat și se bucură de o renumită școală de cântăreți, iar cântul religios atât în latină, cât și în limba catalană promovat de Montserrat fac din acest sanctuar un centru de referință pentru limba catalană, ca și pentru spiritualitatea catolică spaniolă. Deja din secolul al XII-lea aici exista o școală de copii cântăreți, prima din Europa. Sanctuarul suportă și el, ca și Spania în ansamblul ei, vitregiile vremii. Soldații lui Napoleon distrug Montserrat în anii 1811-1812, iar în timpul războiului civil (1936-1939) sunt uciși 23 de călugări. In anul 1982, fericitul papă Ioan Paul al II-lea vine aici în pelerinaj, iar după șase ani începe restaurarea bazilicii așa cum este în forma actuală. În spatele altarului principal se află statuia Sf. Fecioare Maria, venerată deja din primul mileniu creștin de nenumărați pelerini și de călugării de aici.

Bucuria mea a fost imensă atunci când un călugăr mi-a spus că pot concelebra cu ei Sf. Liturghie abațială de la ora 11. În jurul altarului eram vreo 30 de preoți concelebranți, iar solemnitatea celebrării, ca și sobrietatea ei au umplut sfântul lăcaș și sufletele celor prezenți. Biserica era plină cu credincioși, iar la împărtășanie majoritatea dintre ei s-au unit cu Cristos. După terminarea celebrării, am stat la rând cam o oră pentru a ajunge să o venerez pe Sf. Fecioară, sărutând statuia care tronează în acest sanctuar, cum am menționat deja, din secolul al XII-lea.

La venire, cerul era înnorat și o ceață deasă întuneca totul. Când am ieșit din sanctuar, ceața dispăruse și am putut admira toată regiunea până hăt departe. Masivul

muntos de aici declarat parc natural, cu altitudinea maximă de 1236 m, este impresionant prin formele de relief șlefuite de vânt, ploaie, frig și căldură specific mediteraneană. Montserrat rămâne nu doar în istoria și cultura Spaniei, dar eu îl consider un monument de valoare culturală religioasă mondială. Coborând, mă tot uitam înapoi spre sanctuar. Ne-am oprit și la mănăstirea pentru călugărițe benedictine, dar biserica era închisă, așa că ne-am continuat coborârea, cu privirea și gândul acolo sus, unde protejat de Fecioara Maria, înveșmântat în sobrietatea și solemnitatea muntelui, sanctuarul rămâne în toată sfințenia lui și te așteaptă să te întorci. Asta simțeam în inimea mea: sfințenia cu care m-a înconjurat și glasul tainic care-mi spunea: pelerinule, întoarce-te, eu te aștept!

Întors cu avionul la Cluj, după ce înnoptez la o familie de prieteni de aici, a doua zi iau trenul spre Iași, așternând în liniște aceste gânduri ca un gest de mulțumire adus cerului pentru favoarea care mi-a fost acordată. Inima şi mintea îmi sunt pline de tot ce am văzut şi am trăit, dar asta nu mă împiedică să observ din mersul trenului că ţara asta este plină de gunoaie, peturi, resturi menajere de la oameni şi de la animale, moloz, fiare vechi, crengi uscate, flenduri, garduri dărăpănate şi multe altele. Pare ţara lui Papură Vodă. Aş vrea să fiu preşedintele acestei ţări doar pentru o singură zi, să pot proclama o singură lege: legea anti-pet, aplicată prin cele mai severe măsuri. Vreau să curăţ ţara de toate peturile, de toată mizeria, căci mă dor ochii, nu numai sufletul, când văd atâta mizerie; semn al unui popor mizerabil? Sau poate este rodul unei mizerii interioare? Mă abţin să reflectez mai departe asupra acestei probleme. Îl las pe cititor, dacă are bunăvoinţă şi interes, să spună de ce se întâmplă toate acestea. Închei aceste rânduri, admirând acum din mersul trenului brazii falnici ai munților Dornei. Munții noștri aur poartă, iar noi cerșim (de muncă) din poartă în poartă... la casele spaniolilor.

3 aprilie 2013